

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR: Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor. Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.		Felelős szerkesztő: BITTERMANN SÁNDOR.	Kiadótulajdonos: BITTERMANN NÁNDOR.	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
--	--	--	---	--

A zombori nemzeti munkapárt megalakulása.

Zombor, április 25.

A zombori nemzeti munkapárt vasárnap megalakult s hivatalos jelöltjének dr. Konyovits Dávid helybeli ügyvédet kiáltotta ki.

Az alakulás külső kerete fényes és nagyszerű volt, a belső foglalatla értékes, komoly és előkelő.

A város értelmiségének és a földes gazdáknak százai adták a keretet az ellenzéki gyűlések kedvelt függeléké: a csöcselék- és gyereksereg nélkül, melynek a rendezés bölcsesége — nagyon helyesen — nem adott helyet a nagygyűlésen. Ott, ahol országos dolgokról folyik a szó, síhedereknek és gyerekeknek nincs semmi keresni valójuk.

A vélemény- és tetszésnyilvánítás a nagygyűlés érett kora és gondolkodásu tagjaihoz méltó, nem alantas, nem nyers, nem zabolátlan, hanem ünnepiesen emelkedett, ildomos és mértéktartó volt, természetesen, mert a kutfő is, melyből a nagygyűlés lelkesedése áradt, a józan, higgadt meggyőződés volt s nem az értelmetlen, rakoncátlan szenvedély.

A nagygyűlés és a nemzeti munkapárt elnökének Kozma Lászlónak megnyitó beszéde remek visszavágás volt arra a nemtelen alattomos támadásra,

melyet a Fernbach-párt valamelyik analfabéta nagy gyereke forralt ellene. Egy huszonhárom évvel ezelőtt elmondott ellenzéki beszédet kinyomatták és holdognak-boldogtalannak osztogatták, hogy mindenki, aki az alakuló gyűlésen megnyitó beszédét hallgatni fogja, mintegy gondolatról-gondolatra követhesse a nagy változást, mely politikai nézeteiben azóta beállott.

Azt hitte együgyű jámborságában a zöld gyerek — wie der Schelm ist, so denkt er, — hogy olyan puritán jellemű embereket és viszonyokat olyan komolyan latoló s meggyőződését olyan szilárd alapokra építő férfit, mint Kozma László, épügy váltogatja egy és ugyanazon dologról való felfogását mint ő, vagy mint olyik jőnévű Justhvitéz, kinek nem is huszonhárom, hanem csak négy éve még Tisza István volt az Istene.

A galád támadás azonban, melyben az alattomos hazugsággal is párosult, amennyiben a majd egy emberöltőnyi kort közelmultnak s a hatvanhetes ellenzékit egyszerűen csak ellenzékinek hazudta, torkára forrt az éretlen egyénnek és pártnak. Ők akartak Kozma Lászlón és a nemzeti munkapárton kacagni s a helyett a nemzeti munkapárt kacagott ő rajtok. Az éjjeli kuvikok kiültek prédalésre abban a hitben, hogy nagy sötétség leszen s im egyszerre a világságnak akkora sugárözöne szakadt rájuk,

hogy szégyenszemre kotródtak vissza dögletes odvaikba.

Dr. Konyovits Dávid programbeszéde hódított. Nemcsak a nemzeti munkapárt híveinek lelkéből váltotta ki a lelkesedést, hanem olyanoknak szimpatiaját is megnyerte, kik nincsenek velünk egy meggyőződésen. Okfejtésének átlátszó igazsága s előadásának nemes heve mindenkiel érezte, hogy amit mond, igaz meggyőződésből fakad. A munka embere volt eddig is s az akar maradni képviselői állásában is. Általános helyeslés fogadta korrekt állásfoglalását a nemzetiségi kérdésben s különösen nagy hatást ért el azon kijelentésével, hogy ő paktum nélkül, érzésénél fogva ápolja az egyetértést az államalkotó magyarsággal s jaj az olyan testvériségnek, melyet paktumokkal kell fentartani. A nagygyűlés elnöke az egész párt lelkéből szólt, midőn a programbeszéd elmondása után megállapította, hogy a párt jelöltje mindenképen méltó a párt teljes bizalmára.

Ha az elhangzott beszédek meggyőző igazságait számbavesszük, utólag szinte megokoltunk látjuk azt a különben minősíthetetlen, minden jóízlést megcsufoló felhívást, melyet a nagygyűlést megelőző éjszaka sötétségében kiragatott plakátokon intézett a Fernbach-párt a polgársághoz, illetőleg párthíveikhez. Ők már előre érezték, hogy a súlyos igazságok meghallgatása üres jel-

Ora Ékszer és Aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és ujonnan átalakított üzletemben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brillján's áruk,**

karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

D U S V Á L A S Z T É K !

O L C S Ó Á R A K !

! **Ora- és ékszerjavításokat saját műhelyem-
ben olcsón és jól készítek.** !

• **Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja.**

= **Vidékre választékot küldök.** =

Keszler Dezső

órák- és ékszerész

== ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház. ==

„SAVOY“ BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 16.
a Nemzeti Színház közvetlen közelében.
NAGYSZÁLLODA 15—2

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb.
: : : : Elsőrangú étterem. : : : :

szavakkal táplált hivekre valóságos veszedelem volna, azért hozzájuk illő módon óvták őket tőle.

A viaskodók közül az vetemedik durvaságra, aki vesztét érzi. A Fernbach-párt példátlanul durva, bizvást remélhetjük hát pártunk diadalát.

Pártalakulás.

Zombor, április 25.

Folyó hó 24-én alakult meg Zombor szab. kir. városban a nemzeti munkapárt.

Már a délelőtti órákban erős mozgolódás volt észlelhető mindenfelé a városban. A választópolgárok az e hó 19-én kibocsátott felhívásnak engedve, mely őket egyesülésre, hazafias küzdelemre és arra hívta fel, hogy a nemzet jóléte nevében csatasorba álljanak, megtette a hatását, mert százan és százan jöttek a polgárok a város minden részéből. Zászlók alatt sorakoztak és úgy várták be a szállásról is bejövőket, kik egy fél 11 óra tájban érkeztek meg jól szervezett és rendezett mérhetetlen hosszú kocsisorban. Kétszáznegyven kocsin jöttek be a szállási gazdák, kizárólag szerb választók és a kocsikon vagy hétszáz választó. Impozáns látvány volt ez a hosszú, lobogós-díszben felvonuló kocsisor. Ezren és ezren gyönyörködtek a nagyszerű menetben, melynek vége-hossza nem volt.

A gyalogtábor a rengeteg kocsisor élén számtalan zászlóval azután megindult a *Bergmann-szálloda* felé, ahol a gyűlés megtartása volt hirdetve.

A Bergmann-szálloda ez alkalommal gyönyörű drapéria és zászlódiszt öltött. Homlokzata, kerthelyisége impozáns látványt nyújtott és gyönyörű keretet képezett az abba ezrivel gyülekező választópolgárok által alkotott tömeg körül. A tágas udvar és kerthelyiség ezuttal bizony szűknek bizonyult. Ott láttuk a város egész intelligenciáját.

Megnyitó.

Pont 11 órakor lépett a tribünre Kozma László és üdvözölte a nagyszámban megjelent pártíveket és a jó rend érdekében kérte őket, hogy az egybegyűlt nagygyűlésnek elnökét válasszák meg. A nagygyűlés közfelkiáltással Kozma Lászlót választotta meg elnökül, ki meghajolva a nagygyűlés akarata előtt, az elnöki tisztet elfogadta és nyomban a nagygyűlés hozzájárulásával a jegyzői tiszt vezetésével Strasser Henrik drt bízta meg.

Kozma László megnyitó beszéde.

Az éljenzések csillapultával ismét Kozma László szólalt fel, hogy a gyűlés egybehívásának jelentőségét esetelje. Mindenkit megkapó, tömör beszédjében, melyet sűrűn megakasztott a választók zajos tetszészaja és hatalmas éljenzése — ügyesen használta fel a függetlenségi párt által szombaton városzerte kiosztott s Kozma László által ezelőtt 24 évvel elmondott beszédjét. Elmondotta, hogy a mai megnyitó beszédjének tartásához oly hatalmas segítséget kapott érvek tekintetében az ellenféltől, hogy jobbat nem is tu-

dott felhozni és ezzel kivette zsebéből azt a nyomtatványt, mely beszédjét reprodukálta és amelynek célja az ellenfél részéről nem akart más lenni, mint Kozma Lászlót nevetségessé tenni.

Kozma László e beszéd egyes tételeit úgy alkalmazta a jelen helyzetre, hogy a fegyver, amelyet mellének szegeztek, visszafelé sült el. A rendkívül érdekes beszéd, mely viharos éljenzést váltott ki a nagygyűlésből, szószertint így hangzik:

Tisztelt polgártársak!

Erre a lehetőségre gondolva, hogy az önök megtisztelő bizalma engem ma ebbe a pártelnöki székbe segíthet... tisztán állott előttem az, hogy első sorban utalni fogok erre a felhívásra, mellyel önöket összehívtuk, hogy az országos politikában beállott új fordulatok között, önöknek (mindnyájunknak) a határozott állásfoglalásra alkalmat szolgál-tassunk. Ennyi tisztán állott előttem. De elnöki kötelességemnek azon további fázisára nézve, vajjon a politikai helyzet ismertetésében mennyire ereszkehetem bele a részletekbe? anélkül, hogy önöknek a dolgok teljéről való pontos értesültségét és szíves-türelmét valami nehéz próbára tegyem: itt már elfogott a kétség, a tétovázás.

Ebbeli habozásom közben, ime azok segítők elhatározáshoz, akiktől ezt legkevésbé várhattam. A mi politikai ellenfeleink, a mi zombori nemzetiszínű kurucaink. Ugyanazok, akiknek az apostolai ma hat hete a Szentháromság-téren hirdették az ígét, — noha nem volt velük a „Trinitas“-ból se az atya, se a fiu, se a szentlélek! (Derűtség.)

Ők ugyanis kétségkívül azzal a nemes szándékkal, hogy a mi mai gyűlésünk sikerét elősegítsék: kinyomatták és a közönség között szétszórtatták egyik beszédemet, melyet én (az ő szokásos egyenességük és igazmondásuk szerint a „közelmúltban“) valójában pedig jó husz és egynéhány esztendővel ezelőtt mondtam el... Itt van, ez az! (szónok meglebegteti a lenyomatott beszéd egyik példányát közderűtség között) Kinyomatták világosan azon felebaráti céllal, hogy az én akkor elmondott és ma itt elmondandó beszédem között elképzelt ellentétben maguk is, mások is gyönyörködhessenek.

Csak hogy hát tisztelt polgártársaim, rövid és romlandó minden emberi reménység és öröm. Miért ne legyen az övéké is az?! Felsülnek ezzel is, amint hogy felsülnek minden politikai vállalkozásukban.

Engedjék meg önök nekem tisztelt polgártársak, hogy ezt a nekem nyújtott segítséget mostani tisztelnésem teljesítésében igénybe vehessem; hiszen ez a husz és egynéhány esztendő előtt elmondott dikeció a legalkalmasabb anyagot és keretet szolgáltatja a mai helyzet megismertetéséhez.

Ennek az én régi beszédemnek minden betűje hű tükre a letűnt koalíció és koalíciós kormány büneinek.

Azt mondtam akkor: „Az elvek vásárja van napirenden... s az elvtagadás magyarzata az érdekekben van.“ No s mit tanultunk az utolsó négy esztendő, az ugynevezett „nemzeti aera“ alatt?! Hát nem árulta el a függetlenségi párt a katonai kérdésekben vallott elveit? Amelyekkel pedig az országot lángaborította s a szabadelvűpártot megfojtotta... Ele valaki Magyarország négy égtájának valamelyik zugában, aki az utolsó esztendőben a magyar vezényszórol, az önálló hadseregről hallott valamit?! És ugyan miért hagyta cserben elveit ez a párt?! Csak azért, hogy a hatalom birtokába jusson, és hogy a politikából élők falánk éhségét csillapítsa...

Az elvtagadás volt a paktumos kormány programja és beteljesült az is, amit én ebben a beszédben szintén kifejeztem, az erkölesi satnyulás, a megalkuvás, az árulás mérgeanyaga a társadalom testébe csakugyan beoltatott. (Igaz!)

Aggodalommal szoltam volt e beszédben az adóknak féltelmes arányokban való fejlesztéséről. No és a mai állapot talán magasztalásokra hangol bennünket? Hát ott van a koalíciós kormány adótvénye, mely egy egészen új adónemmel, ugyanazon keresetforrást kétszeresen adóztatja meg: egyfelől a kereseti adóval, másfelől a jövedelmi adóval; ami a lakás adóját kétszeresre, sőt háromszorosra fokozza. Nem hallottak volna önök a szesadó, a petróleumadó, vagy a szállítási díjszabások nagymérvű emeléséről? (Zugás.)

Méltatlankodva hozakodtam akkor elő a vámszövetség kérdésével is. Csak aki füleire fekve négy éven át aludt, csak az nem tudja azt, hogy a letűnt kormány Ausztriával kötött vámszerződése szögyenletesen rosszabb mindennél, amit a szabadelvű kormány valaha Ausztriával megállapított. Azt hiszem elég, ha arra hivatkozom, hogy a koalíciós kormány vámszerződése a quótát emelte; Ausztria tarifa-lekötöttségét megszüntette s ezzel kivitelünket tetemesen megbénította. A boszniai vasutak kiépítésére sok millió korona feláldozásával kötelezte a nemzetet — s a vámtételeket az élelmiszerekre oly mértékben emelte, hogy itt hazánkban, ebben az östermelő országban a kenyér-, a husar... már szinte elviselhetetlen... (Igaz.)

Beszéltem volt pénzügyeink rosszabbodásáról. Hát tisztelt polgártársak, lehet-e elég kemény szót találni a koalíciós gazdalkodás elítélésére. Vagy talán elfelejtettük, hogy vasuti hálózatunk jövedelmezősége harminc százalékkal csökkent? Állami pénzkészleteink pedig úgy elfogytak, hogy a koalíciós kormány tisztességes kölcsön helyett kénytelen volt szögyenletes feltételek mellett négy és fél százalékos pénztárjegyeket, rövid lejáratú, névértéken alól áruba bocsátani... (Szégyen. Gyalázat.)

Igen is azt mondtam: „A ki a nemzetet jobban kormányozni nem tudja, az nekünk nem kell. De tetszenek nekünk azok a férfiak, a kik ezt a végyetes vezetést elítélik.“ Ezt mondom ma is! Mondom egész meggyőződéssel, — a ki hatvanhetes voltam akkor is, az vagyok ma is, — sok jó bajtársammal együtt, a kik ott is velünk voltak, itt is velünk vannak.

Nem kell az olyan kormánynak még a fajtája sem, mely „nagy“-nak, „nemzeti“-nek nevezeti magát; de melynek négy éves pályafutását rettenetes romok jelölik utjának mindkét felén, beszerve nemzetiszínű jelszavak cafrangjával, elsorvadt ígéretekkel, egymásba fogódzó kudarcokkal... Nem keltenek az olyan apostolok, a kik annyi kudarc, annyi megszegés után sem röstellik, nem állják a piacokon azt hirdetni, hogy folytatni fogják ott és azt, ahol és amit abbahagyták... Tehát folytatni akarják az ígéretek, amiket meg nem tartanak, — folytatni akarják a kivihetetlen politika lelkiismeretlen hirdetését, az államférfui bal-fogásokat, a rövidlátást, az obstrukciót, a válságot!... Nem, ilyen alakok nem keltenek nekünk! (Nem, nem! El velük!)

Hanem tetszik nekünk az a kormány: mely a letűnt koalíció végzetes garázdalkodását megállította, (Éljen Khuen-Hédervary! Harsogó eljenzés.) mely a nemzet erejét kimelő politikára, mely eredményes komoly munkára hívja fel a nemzetet, mely a népjogoknak általános és egyenlő alapon való kiterjesztésére vállalkozik, mely megpróbálja helyreállítani az alkotmány és törvények

épségét. (Hosszas éljenzés). Ezt a kormányt üdvözljük!

Üdvözljük azt a megalakult országos pártot, a „nemzeti munkapárt”-ot — (szünni nem akaró lelkes, tomboló éljenzés) mely üdvös törekvéseiben ennek a kormánynak a segítségére siet, ezt hazafias készséggel támogatja... Nem folytatom... Meghajlok a t. polgártársaim lelkes kitörése előtt és megértem azt... Indítványozom: mondja ki a közgyűlés, hogy az országos nemzeti munkapárt programját és törekvéseit magáévá tevén, ahhoz csatlakozik, és — maga is *nemzeti munkapárttá alakul.*

Dr. Pavlovits Simon.

A frenetikus taps és éljenzés, mely e beszéd nyomán támadt és amely az ellentábor hű képét adta, midőn csillapult, szólásra állott fel dr. Pavlovits Simon vármegyei főorvos és szerb nyelven tolmácsolta az elnök beszédjét. Pavlovits beszédjét a zsvivó kiáltások egész tömege kísérte, különösen mikor a munkáról beszélt, arról a munkáról, mely nemcsak az egyesnek, hanem az egész ország jólétének emelését célozza, melyhez szív-lelékkel való csatlakozásra hívta fel a szerbeket, mert — úgy mond — az ország népének csakis a munka hozza meg a kívánt jólétet és boldog meglegedést, amelynek oly nagy hiányát érezte mindenki a lefolyt négy év alatt, amikor a koalíció országbénító uralmát éltük át. Lelkes szavakban ecsetelte a magyarokkal, mint igaz testvérekkel való szoros egyesülés szükségét és annak nagy hasznát s végül felhívta őket a nemzeti munkapárthoz való csatlakozásra. Lelkes zsvivó és éljen volt a talpraesett beszéd jutalma, mely úgy a szerbek, mint a magyarok részéről igen rokonszenves fogadtatásban részesült.

A megalakulás.

A zugó éljenzések lecsillapulása után Kozma László elnök indítványozta a „zombori nemzeti munkapárt” megalakulását. Az indítványt élénk lelkesedéssel fogadták el.

A munkapárt elnökévé szünni nem akaró lelkesedés között a nagygyűlés Kozma Lászlót választotta meg. Társelnökök lettek: Frey Imre, Heindhofer Róbert, Falcione Nándor dr., Nikolits György dr., Novákovits Izidor, Falcione Árpád dr., Grüner Samu dr. Pártjegyzőkül megválasztották: Strasser Henrik dr.-t, Weidinger Frigyes, Léderer Dezsőt, Maximovits Dusánt. A végrehajtó bizottság elnökévé Molnár Károly dr.-t választotta meg a nagygyűlés és magának a végrehajtó bizottságnak összeállításával a pártelnökséget bízta meg.

Jelölés.

Ekkor ismét Kozma László ragadta meg a szót és a jelölés tekintetében elmondta, minthogy a párt feladatának elsőrendű része, hogy a küszöbön álló országos képviselőválasztás alkalmával megkeresse azt a férfit, akire bizalmát ruházza (Éljen Konyovits Dávid dr.!) a pártelnök indítványozza, hogy akinek nevét városzerte már számtalan zászló hirdeti, dr. *Konyovits* Dávidot proklamálja a nagygyűlés a zombori nemzeti munkapárt országos képviselőjelöltjéül. Az ő jellemét, az ő munkaszeretét tekintve s tekintve azt, hogy ő az ő nemzetiségi érzelmi ápolása mellett mindig szem előtt tudta tartani az ő magyarságát, méltóbb emberbe alig helyezhetné a párt bizalmát. Indítványozza ennél fogva, hogy küldöttséget menesszenek a képviselőjelölt meghívása végett, nyilatkozzék a nagygyűlés előtt a jelölés elfogadása iránt, másfelől, hogy elmondja programbeszédjét. A küldöttség tagjaiul Frey Imre vezetése alatt Grüner Samu dr.-t, Késmárky Béla dr.-t,

Maximovits Istvánt, Falcione Árpád dr.-t, Danninger Ádám dr.-t, Bikár Pétert, Strasser Lajos dr.-t és Tarczy Istvánt választotta meg a nagygyűlés. A küldöttség nemsokára megjelent a jelölttel. Szünni nem akaró, zugó éljenzések között vonult be *Konyovits* Dávid dr. zászlók és párttagok sorfala között az emelvényre, ahol Kozma László pártelnök üdvözlötte őt a következő szavakkal: A megalakult zombori nemzeti munkapárt a küszöbön álló képviselőválasztás alkalmából egyhangulag Önt jelölte. Mikor ezt Önnek lelkem egész örömevel tudomására hozom, telkérem, hogy a jelölés elfogadásáról nyilatkozzék és programbeszédjét elmondja.

Konyovits Dávid dr. beszéde.

Ezután a jelölt előbb magyarul azután szerb nyelven nagy tetszéssel és éljenzés között a következőkben mondta el programbeszédjét:

Tisztelt választópolgárok! Midőn tudomásomra jutott, hogy Zombor szab. kir. város választópolgárságának egy nagy része szerénységemet kívánja képviselőjének jelölni, őszintén bevallom, nagyon sokáig töprekedtem, haboztam, vajjon ezen reám nézve nagyon megtisztelő, nagyon kitüntető megbízatást vállalam-e? Nagyon sok indok volt, mely amellet szót, hogy ezen megtisztelő felhívás elől, köszönettel kitérjek; hogy a sok közül csak egyet említek, az tehetségemnek nagyon is szerény volta; félek, hogy ezen szép és nagy várost, még a legjobb akarat mellett sem fogom tudni az országgyűlésen méltón képviselni. Midőn azonban jobban megdöntöttem a dolgot, beláttam, hogy jelöltetésem nemcsak nagy kitüntetés, nemcsak nagy megtisztetés, hanem egyszerűs mind felhívás a munkára, már pedig én eddig sem kerültem a munkát, eddig sem tértem ki a munka elől, annál kevésbé térhetek ki akkor, midőn polgártársaim bizalma erre egyenesen felszólít. Midőn meg lett nekem mondvá, hogy a viszonyok jelenleg Zomborban úgy alakultak, miszerint az én szerény személyem a legalkalmasabb arra, hogy pártunknak a zászlaját diadalra juttassa, mint a munka embere, mint pártunknak hű, lelkes közkatónája, elhatároztam, hogy a jelölést a nemzeti munkapárt programja alapján hálás köszönettel elfogadjam.

De hogy erre az elhatározásra jutottam, annak van még egy oka: az őseim, az elődeim iránt érzett kegyelet. Boldogult öregapám, Konyovits Dávid, ki Zombor sz. kir. város bírása és polgármestere volt, még a pozsonyi országgyűlésen képviselte szülővárosát, Zombort. Nagybátyám, Konyovits Antal, az 1870-ik évben bekövetkezett haláláig e város országgyűlési képviselője volt, miután azon időben a polgármesteri állás nem volt összeférhetlen a képviselői állással. Midőn tehát boldog emlékü elődeim tehetségüket szeretett édes hazánk javára érvényesítették, midőn ők ezen város érdekeit iparkodtak előmozdítani, én, az utód, sem akarok mögöttük maradni és akkor, midőn polgártársaim bizalma engem erre felszólít, szívvel-lelékkel szerény tehetségemet rendelkezésükre bocsájtom.

Ezek után engedjek meg, hogy egész röviden és főbb vonásaiban kifejtsem programomat, előadjam azon elveket, melyeknek szolgálatába szegődtem és melyeket, ha képviselőjükként megválasztanak, az országgyűlésen követni fogok.

Tisztelt választópolgárok! A koalíciónak az uralmát itt kritika tárgyává tenni nem akarom. Hogy minő eredményeket ért el, mindnyájunk előtt ismeretes. Sajnos, az eredmény nagyon is negatív. A magyar nemzet és királya között való eddigi teljes összhangot végre is sikerült megbontani. A parlamentben meddő közjogi vitalkozások folytak, a jelszavak politikája kapott lábra, míg azután végre is odáig jutottunk, hogy a törvényhozás a múlt évnek már nagy részében szünetelt, nem tudott munkát végezni. Az ország sorsa egészen bizonytalanná vált. Ekkor is ily

viszonyok között, a jelenlegi miniszterelnök, gróf Khuen-Héderváry Károly urunk, királyunk parancsára, a haza sorsa iránt aggodalommal eltelve, hazafias szívének sugallatát követve, vállalkozott, hogy helyreállítsa a nemzet és király között az egyetértést, hogy újra helyreállítsa az ország alkotmányos rendjét, hogy a parlamentben a meddő közjogi viták megszüntetésével a produktív nemzeti munka terére lépjen, hogy ennek a munkának az ország is végre-valahára lássa hasznát. Ezen hazafias működésében szívvel, lélekkel támogatni fogom.

A jövő parlamentnek egyik legfőbb funkcióját fogja képezni a választójogi reform megalkotása. A koalíció a királylyal megkötött paktum értelmében vállalkozott az általános és egyenlő választójog behozatalára, a megkötött paktumot azonban épúgy nem tartotta be, mint ahogy egyéb sok más ígérteit sem váltotta be. Gróf Khuen-Héderváry Károly kormányának kellett jönnie, hogy vállalja és életbeléptesse azt, amit a koalíció tenni elmulasztott, mit pedig megtennie kötelessége lett volna. Köztudomású dolog, hogy a jelenlegi kormány az általános választójogot tűzte ki programjának egyik főfeltételéül. Az is ismeretes, hogy a részletkérdésekben a kormány még ez idő szerint állást nem foglalt, fentartván ezt arra az időre, amidőn ezen kérdés igazán aktuális lesz. Egy ily nagyfontosságú, egy ily mindnyájunk érdekeit mélyen érintő kérdésben kötelességemnek tartom teljesen nyíltan és teljes őszinteséggel kifejtenem álláspontomat. Kijelentem, hogy én az általános, egyenlő és községenként való titkos választójognak vagyok a híve. Híve vagyok azért, mert csakis ily választójog mellett lehet a parlament azzá, aminek lennie kell, a valódi, a hamisítatlan népakarat kifolyásának. Híve vagyok azért, mert az általános választójogot eszköznek tartom arra, hogy Magyarország állami intézményei demokratikus szellemben fejlődjenek. Mert hisz minden komolyan gondolkodó ember a mai világban az ország sorsát a szabadság és felvilágosodás irányában kívánja fejleszteni. Ma a komoly politikusnak, kinek hazája sorsa igazán szíven fekszik, politikai ideálja, végcélja a teljes, a valódi demokrácia lehet.

Kívánni fogom a nemzetiségi egyenjogúságról szóló 1868. 44. t. c. becsületes végrehajtását. Ez a törvény azonban nemcsak azt mondja ki, hogy valamennyi polgára e hazának teljesen egyenlő jogokkal bír, hogy valakinek a nemzetisége nem tekinthető az országban létező bármely hivatalra vagy méltóságra való emelés akadályául, ez a törvény nemcsak a nemzetiségeknek az államhoz, illetve a nemzetiségi nyelveknek az állam hivatalos nyelvéhez való viszonyát szabályozza, hanem ez az a törvény, melyben meg van határozva az egységes, osztatlan, politikai magyar nemzet fogalma; ez a törvény kimondja, hogy: Magyarország összes honpolgárai politikai tekintetben egy nemzetet képeznek, melynek a hon minden polgára egyenjogu tagja, bármely nemzetiséghez tartozzék is. Midőn én kijelentem azt, miszerint ennek a törvénynek a becsületes végrehajtását kívánom, nagyon természetes és magától értetődő dolog, hogy ennek a törvénynek ily fontos, ily kardinális rendelkezését, nemcsak a magam részéről respektálom, amint hogy eddig is megtettem, hanem teljes joggal megkívánhatom, hogy mindenki, ki e hazának hű, odaadó fia akar lenni, ezt a rendelkezését a törvénynek feltétlenül tiszteletben tartsa és tiszteletben tartassa.

Szólni akarok itt egy legújabb zombori politikai produktumról: a magyar függetlenségi, Justh párt és a szerb radikális párt között megkötött paktumról és az ennek révén hangoztatott magyar, szerb testvériségről.

Tisztelt választópolgárok! Midőn még az egyetemen a magyar közjog tankönyvét lapozgattam, midőn tanulmányoztam a nemzetiségi egyenjogúságról szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit, már akkor azon meggyőződés örlelődött meg bennem, hogy egy ily különféle anyanyelvű és nemzetiségű állampolgárokból álló ország, minő a mi szeretett, édes hazánk, csak akkor lehet igazán boldog,

ha ezen különböző anyanyelvű és nemzetiségű polgárok között teljes az egyetértés, teljes az összhang: ha valamennyiünknek végecélja szeretett, édes hazánk érdekeinek hű, odaadó támogatása és szolgálása. Már akkor élet-célomul tűztem ki, hogy majd annak idején, ha egyszer kilépek az élet küzdőterére, akként fogom magatartásomat irányítani, hogy különösen szerb polgártársaimmal megérttessem, miszerint lehet valaki jó szerb, de azért lehet jó hazafi is, és viszont lehet valaki jó hazafi anélkül, hogy azért meg kellene tagadnia szerb nemzetiségét, anyanyelvét, kulturáját. Én ebben a tekintetben kifejttem álláspontomat legutóbb, midőn szeretett főispánunkat, Vojnits István ur ömeltóságát, a városi törvényhatósági bizottság nevében üdvözölni szerencsés voltam, amidőn is szó szerint a következőket mondtam: „E város szerb polgárai meg akarják tartani anyanyelvüket, nemzetiségüket, kulturájukat ápolni, fejleszteni kívánják, de azért egyetlen pillanatra sem feledkeznek meg soha arról, hogy ők a magyar állam polgárai, egyetlen pillanatra sem feledkeznek meg arról, hogy igenis szeretett, édes hazánk irányában vannak kötelezettségeik és e kötelezettségeiknek mindenkor és minden körülmények között készséggel, teljes odaadással, lelkiismeretesen, becsületesen, minden utógondolat nélkül eleget is fognak tenni, amint egy ezen kötelezettségeiket mindenkor teljesítették a múltban is.”

Ezen álláspontomat fenntartom ma is, ez lesz az álláspontom a jövőben is. Ily álláspont mellett nincs szükség holmi paktumok megkötésére, mert azt a testvéri együttérzést, azt a baráti jó viszonyt, melynek fenntartása, ápolása, fejlesztése mindnyájunknak jól felfogott érdeke, irott és még hozzá ingtag alapon álló paktumokkal megteremteni nem lehet. Ezen álláspontomnak iparkodtam, mint a város törvényhatósági bizottsági tagja, mindenkor érvényt szerezni és hála legyen polgártársaim bölcsességének, hála legyen polgártársaim hazaszeretetének, nagy megelégedésemre mondhatom, hogy mi egymást teljesen megértettük, hogy szerb polgártársaim a magyarok részéről nyújtott baráti békejebbot, melyről pártunk illusztris tagja, gróf Tisza István Nagyváradon beszélt, őszintén elfogadták és melegen megszorították, elfogadták, mint akik hajlandók magyar polgártársaival a testvéri megéllítés, a testvéri egyetértés útjára lépni és elhárítani az egymás megértésének útjából itt felgyült akadályokat.

Hát tisztelt választópolgárok, én azt hiszem, hogy a zombori nem radikális szerbek, sokkal radikálisabban, sokkal helyesebben oldották meg ezt a kérdést. Paktumot nem kötnek, mert hisz ez nem fogja megteremteni az annyira kívánatos egyetértést, ez a paktum — nézetem szerint — nagyon, de nagyon ingtag alapon áll és ennek a legrövidebb idő alatt kölcsönös kiábrándulás, kölcsönös elkeseredés lesz a vége. Nagyon egyszerű ennek a kérdésnek a megoldása. A zombori szerbek annak idején segítettek győzelemre a volt szabadelvű, tehát egy magyar párt zászlaját, amint hogy most lojálisan elfogadva a nemzeti munkapárt, tehát egy magyar párt programját, ennek a pártnak a szolgálatába szegődtek, meg lévén győződve, hogy arról, hogy midőn pártunk bölcs vezérei programjukba felvették az ország nem magyar ajkú polgárai törvényes, jogos és igazságos igényeinek kielégítését, programjuk ezen részét, úgy mint a többi is, tényleg végre is hajtják és be is fogják tartani, mert hisz mogafohlatlan igazság rejlik pártunk illusztris vezérének, a miniszterelnök urnak azon kijelentésében, hogy csak az összes erők együttműködésével tudjuk kifejteni azt az erőt, amelyre szükségünk van, avégett, hogy méltón betölthessük azt a helyet, amelyet a nemzetek versenyében el kell foglaljunk.

Foglalkoznom kell itt egy váddal, melyet ellenem felhoznak és a melylyel a szerb radikális párt különös szeretettel szeret a választás küzdelmében előhozakodni. Nevezetesen azt hozzák fel ellenem, hogy én dacára annak, hogy kijelentettem, miszerint a nemzeti munkapárt programját elfogadom, elfogadom a maga egészében, mint részei-

ben, mégis titokban a nemzetiségi párthoz tartozom. Tisztelt választópolgárok! Egész életemben a legfőbb súlyt arra helyeztem, hogy mindenkor és minden körülmények között korrekt ember maradjak. Én az egyenes utat tartom az egyedüli helyes utnak, a politikában is az őszinteséget, a nyíltságot az egyedüli helyes iránynak. Én a jövőben is mindenkor korrekt ember akarok maradni. Nincs visszataszítóbb jelenség, mint egy két-szinű, kétkulacos ember. Már most ha én azt mondom, én szívvél-lelékkel csatlakozom a nemzeti munkapárthoz, titokban azonban a nemzetiségi párthoz szítanék, vajjon ez becsületes, korrekt, őszinte eljárás volna-e? Vagyok olyan független, vagyok olyan bátor ember, hogy meggyőződésemet minden-kivel szemben nyíltan hirdetem, vagyok olyan ember, hogy meggyőződésemért mindenkor és minden körülmények között helyt is álljak. Hát én az önök bizalmát igen, de igen nagyra tartom, végtelenül megtisztelve érzem magamat általa, azonban, nem a zombori mandátum, hanem a világ összes kincseért sem mondanék valótlanosságot, a világ összes kincseért sem hazudnék, már pedig ha ez a vád igaz volna, akkor én csakugyan valótlanosságot mondanék, ez részéről egy perfid eljárás volna és illet rólam feltételezni még a tisztelt ellenpártnak sincs joga, miért is ezen állítást, mint egy valótlan és alaptalan insinuéciót, mint egy ügyetlen kortesfogást, melynek nyilvánvaló célja, hogy a magyarságot tölem eltántorítsa, a legerélyesebben, a leghatározottabban ezennel visszautasítok.

Tisztelt választópolgárok! Nem akarom becses türelmüket kockára tenni és minden egyes fontosabb a jövő országgyűlésen valószínűleg napirendre kerülő kérdéssel itt bővebben nyilatkozni. Hangsúlyozom, hogy teljes erőmmel, szerény tehetségemhez képest támogatni fogom a kormányt hazafias vállalkozásában és működésében, támogatni fogom, mert meg vagyok győződve, hogy egy igaz ügy szolgálatában áll.

Ki akarom azonban különösen is emelni, hogy a kormánynak a közigazgatás lehető jó és gyors menetét biztosító intézkedéseit támogatni fogom, a vallásfelekezeti békét tölem telhetőleg ápolni fogom, az 1848. évi XX. t. c. fokozatos végrehajtását kívánom. A katolikus autonómia behozatalát kívánom, a szekularizációt ellenzem. A kormány szívével az ország tisztviselői karának a sorsát, az érdeküket előmozdító törvényjavaslatokat szívesen megszavazom. Kívánom a szolgálati pragmatika behozatalát, az országos tisztviselő egyesület részéről megindított mozgalmat melegen pártolom. A munkáskérdésnek és a szociális kérdéseknek igazságos megoldását pártolom. Mint a tanítószázad őszinte igaz barátja és tisztelője, kívánni fogom a felekezeti tanítók fizetésének az államiékkal való egyenlővé tételét, méltányosnak tartom a tanítószázad azon kívánságát, hogy részükre is feláru vasuti jegy kiszolgáltatassék. Az ipartörvénynek oly értelemben való módosítását kívánom, hogy az iparosok jogos igényei kielégítést nyerjenek.

Ujból hangsúlyozom és ismétlem, hogy itt minden egyes kérdéssel behatóan nem nyilatkozhatom, hisz egy szűk program keretében teljes lehetetlenség, az itt felhozottakat is inkább csak példaképpen említettem. Keresni fogom választópolgárainkkal a személyes érintkezést, hogy megtudjam kívánságaikat, sérelmeiket és hogy azok lehető teljesítéséről, lehető orvoslásáról személyesen tárgyalhassunk és tanácskozhatunk.

Mint a város törvényhatósági bizottságának a tagja, zajtalanul és csendesesen iparkodtam szerény tehetségemhez képest szülővárosom érdekeit előmozdítani. Híve vagyok a város fokozatos fejlesztésének és haladásának, a fokozatosságot hangsúlyozom, mert nem akarom, hogy a polgárságra, mely már amúgy is eléggé meg van terhelve, még újabb terheket is rójanak. Az igazságügyi palotának felépítését sürgetni fogom, ép úgy a vasuti indóház felépítését is. Egy modern és ily nagy város igényeit mindenben kielégítő színház felépítése egy már többé el nem odázható szükséglet képez; ép úgy egy az egészségügyi kívánalmaknak mindenben megfelelő

kórház. A városi tisztviselők fizetésének rendezése a törvényhatósági bizottság egyik legközelebbi teendőjét fogja képezni. A törvényhatósági bizottság ezt már elvileg el is határozta, hátra van, hogy azt mielőbb tényleg foganatosítsa is, hogy a törvényhatósági bizottság ezen javaslatát szívem egész melegével pártolni fogom, talán nem kell külön is hangsúlyoznom, annál is inkább teszem ezt, mert a tisztviselői fizetésrendezés ügyszólván semmiféle teherfölletet nem ró az adózó polgárságra.

Most már csakugyan nem akarom többé becses türelmüket igénybe venni, nem sorolhatok itt fel taxative mindent, mit a város érdekében, annak modernizálása és fejlesztése céljából szükségesnek tartok. Hogy nekem szülővárosom java szívemen fekszik, megmutattam eddigi működésemmel és a jövőben is élénk részt óhajtok venni minden a város haladását elősegítő intézkedésben.

Tisztelt választópolgárok! Mondhatom, hogy az önök megtisztelő bizalma végtelenül jól esik nekem, a mai napot életem egyik legszebb, legboldogabb napjának fogom tekinteni. Nem akarok sokat ígérni, mert aki sokat ígér, keveset tart meg, azt az egyet azonban ígérem és fogadom, hogy megválasztásom esetére képviselői kötelességemet hiven és lelkiismeretesen fogom teljesíteni, iparkodni fogok az önök bizalmát tényleg ki is érdemelni; ígérem, hogy azt a mandátumot, mit önök nekem fognak adni, tisztán és mocsoktalanul fogom az önök kezébe visszaadni. Ha helyeslik azokat az elveket, amiket itt kifejtettem, kérem önöket, adják szavazatukat reám, hogy győzelemre segítsék azt a zászlót, amit az önök bizalma kezembe adott.

Még egyszer hálás köszönetet mondok az önök megtisztelő bizalmáért.

A programbeszéd elhangzása után szünni nem akaró éljenzés és zsviától visszhangzott a Bergmann-szálló kerthelyisége. Sok időbe került, míg a választók lecsendesedtek és Kozma László pártelnök juthatott szóhoz, hogy pár szóval berekesse a nagygyűlést. Azt hiszem, — mondá — hogy az igen tisztelt képviselőjelölt urnak most elmondott programbeszéde igazolja a mi választásunk helyességét. Még egyszer biztosítjuk őt bizalmunknak szilárdságáról és arról, hogy a magunk részéről belevisszük a választásba erős meggyőződésünket és lelkesedésünket. Éljen dr. Konyovits Dávid képviselőjelölt!

Hatalmas, zugó éjenriadalom követte a pártelnök szavait.

Konyovits Dávid dr. képviselőjelöltet zászlók sorfala között a választók egész lakásáig kísérték, folyton éltetve őt, ahonnan egy hatalmas éljennel szívélyesen bucsut vett jelöltjétől és kiki otthonába távozott.

A miniszterelnök üdvözlése.

A pártalakulás alkalmából gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, mint országos pártvezérhez a zombori nemzeti munkapárt a következő sürgönyüdvözlöt küldte:

Nagyméltósága

Gróf Khuen-Héderváry Károly
miniszterelnök urnak.

A most megalakult zombori nemzeti munkapárt Nagyméltóságodat lelkesedéssel üdvözli, egyszersmind hazánk békés fejlődésére irányuló nagy, nehéz munkájában erős hittel, kitartással támogatja.

Kozma László,
pártelnök.

Választási mozgalmak.

Titel. Zákó Milán a nemzeti munkapárt jelöltje jövő hó 14-én kezdi meg körutját. A nagy népszerűségnek örvendő férfit fogadtatására nagy lelkesedéssel készülnek. Ellenjelöltje dr.

Hadzsits Koszta lesz. Az előjelekből és a választó polgárok hangulatából ítélve, Zákó Milán megválasztása biztosra vehető.

Bácsfőváros. A nemzeti munkapárt folyó hó 24-én tartotta a jelölést Palánkán. A jelölő gyűlésen az egész kerületből igen sokan voltak jelen. A jelöltséget Gromon Dezsőnek ajánlották fel és küldöttség útján fogják felkérni a jelölés elfogadására. A küldöttség hétfőn utazott Budapestre.

Sztrapár. Fernbach Károly a Justh-párt jelöltje községünkben folyó hó 17-én tartotta meg programbeszédét, amely reá nézve nagy kudarccal végződött. A programbeszéd meghallgatására alig jelent meg választó polgár és azok, akik meg is jelentek, csipős megjegyzésekkel illették, végül a nagy honmentőt záptojásokkal megdobálták.

Cservenha. Ertl János pártja napról-napra növekszik. Komoly ellenjelöltje eddig még nincs, de azért a párt erősen szervezkedik, nehogy az utolsó pillanatban meglepetés érje.

Bácsborsód. Latinovits Pál a regőcei kerület népszerű nemzeti munkapárti jelöltje május hóban kezdi meg körútját.

Kerény. A kerületben nagy lelkesedést keltett dr. Falcione Árpád jelölése. Ellenjelöltje Tompa Antal volt magyar-kanizsai képviselő. A Justh-pártnak a kerületben nincs talaja s így a jelölés sem fog nagyobb vizet felzavarni. Hisz magának a pártnak abban van a legnagyobb reménye, hogy ha a néppárti jelölt visszalép, akkor a néppárti szavazók mind a Justh-párt jelöltjére leszavaznának. Mi pedig azt állítjuk, hogy ezek a remények — reményüket vesztették. Ha a néppárti jelölt visszalép és ha a néppárti szavazók mind a Justh-párti jelöltre leszavaznának, még akkor is dr. Falcione Árpád győzelmé biztosítva van, mert pártja az első pillanattól fogva, napról-napra nagyobb és nagyobb táborra növekszik. Falcione Árpád, ki a kerület községekben udvariassági látogatásokat tesz, ma Ó-és Ujszivác községekben teszi látogatásait. Hétfőn Csonoplyán volt, ahol a legszívélyesebb fogadtatásban volt része. Mindinkább beigazolódik az a multkori kijelentésünk, hogy a Falcione megválasztása érdekében a jelöltség elfogadása végett nála járt küldöttség minden egyes tagja apostola lett az ügynek és személyének otthon a kerületben. Ugy fogadják mindenütt a jelöltet, mint régi ismerőst, jó barátot: szeretettel. Tompa fellépésével a Justh-párt kísérletezik. Tompa — a szegény, öreg törődött testű öreg ember — a kísérleti nyúl, aki ha él is pusztul, nem kár. — Ugy a néppárt, mint a Justh-pártiak kísérletezése hiábavaló. E kerület érett választói sem az egyik, sem a másik párt maszlagát nem veszik be.

Kucora. Báró Vojnits István pártja rohamosan gyarapodik és személye iránti lelkesedés határtalan. Az ellenpárt táborában nagy elkedvetlenedést idézett elő a párt rohamos növekedése és most kettőzött erővel dolgoznak Balogh érdekében.

Óbecse. Radovánovits György nemzeti munkapártival szemben dr. Vison-tai Soma Justh-párti lépett fel. A kerületben a Kossuth-párt is akart jelöltet felállítani, de ettől a szándékától elállt és elhatározta, hogy Radovánovicsot fogja támogatni.

Topolya. A Justh-párt erősen dolgozik jelöltje érdekében, de minden fáradozásuk hiábavalónak bizonyul, mert a választók legnagyobb része báró Vojnits István zászlaja alá sorakozik. Maga az a nagy fejtelenség, ami az ellenpártnál a legutóbbi napokban támadt, bizonyítéka annak, hogy Baloghynak a verbázi kerületben rosszul áll a szénája. És mi is hisszük, hogy az a bizonyos bibliai kép meg fog ismétlődni. Csak hogy most a szegény kis Dávid gyengének fog bizonyulni az erős, a hatalmas Góliáttal szemben. És mi már most csendes részvételt kísérik a kis Dávid utolsó vergődését.

H I R E K.

Kinevezés. A belügyminiszter Terék Mátyás óbecsei anyakönyvvezető helyett Nagybecskerekre állami tisztviselői jelleggel állami anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Dekker Gyula, a szabadkai törvényszék elnöke a mult héten a topolyai kir. járásbírósg ügykezelését vizsgálta több napon át s mindent a legnagyobb rendben talált.

Athelyezés. A belügyminiszter Fehér Ferenc állami gyermekmenhelyi felügyelőt ugyanezen minőségben Szombathelyről Szabadkára helyezte át.

Zsidók husvétja. Az Egyiptomból való szabadulás ünnepe, a pászka ünnepe, szombaton este kezdődött a zsidó vallásuknál. Jeruzsálemben ez az ünnep volt az, melyre a legtöbben jelentek meg az országból. Óriási sokadalom fogta akkor körül Salamon templomát s nyolc napon által ünnepelték a kovásztalan kenyér ünnepe, annak emlékére, hogy a szabadulás alkalmával a kovász, melyet kenyérnek megsütni nem volt idő, a nap fényén száradt meg a vállaikon. Most is nyolc napon át ünnepelik a zsidók a pászka ünnepe, mint a szabadság örömeit.

Sajtóper. Eremin György rendőrkapitány a „Bácsmezei Függelenség” lap ellen, mert folyó évi 31. számában „Ujabb presszió” címmel politika rovatában hozott közleményében azt írta nevezett rendőrkapitányról, hogy: „éjjeli tizenegy órakor felverte Kovácsics Milán koresmárost és feleségére vonta, hogy miként mer ő ellenzéki párttal tartani. Majd ijesztgetések és ígéretek után rávette, hogy a szegény ember másnap Konyovits-zászlót tüzzön ki” — sajtóper indított.

Uj doktor. Gombos Gyulát, a helybeli jogászfjúság egyik törekvő tagját a napokban avatták a budapesti tudományegyetemen a jogtudományok tudorává.

Pályázat. A rom. kath. hitközségnél megüresedett gondnokellenőri állásra folyó évi május 8-ig terjedő határidővel pályázat hirdettek. A kérvények a város polgármesterénél, mint a kegyuri bizottság elnökénél adandók be.

Gyász. Tripolszky László a bácsi-tiszai ármentesítő társulat nyugalmazott igazgatófőmérnöke esütörtökön Óbecsén hirtelen meghalt. A megboldogult földi maradványait pénteken délután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Uj pénztintézet. Kulán a zombori gazdasági takarékpénztár Kulai Hitelbank Részvénytársaság cég alatt új pénztintézet alakít.

Műkedvelő fényképészek közgyűlése. A zombori amateur fényképészek egyesülete folyó hó 23-án szombaton este 8 órakor tartotta meg az idei tisztújító közgyűlést. Az egyesület tagjai egyhangu lelkesedéssel választották meg dr. Simonovits Radivoj eddigi elnököt díszelnökké. Az elnöki állásra közfelkiáltással Krump Vilmos felsőkereskedelmi iskolai tanárt választották meg. Titkár Schwerer József, pénztáros Vujevich Alajos, háznagy Fehér István lett. Elhatározta a közgyűlés, hogy őszre nagyobb kiállítást rendez s már most felhívja az egyesület tagjait, hogy intenzivebb munkálkodást fejtsenek ki, hogy a rendezendő kiállítás méltó legyen az egyesület jó híréhez. A közgyűlést társas lakoma fejezte be, amely alatt Krump Vilmos elnök a fotoklub által leküldött színes felvételeket, majd Schwerer József titkár művészi színvonalon álló felvételeit mutatta be. A közgyűlésen és társas lakomán részt vettek: Bors Viktor, Benze Béla, Chován János mérnökök, Vértesi Károly író, Kovács Antal, Krump Vilmos tanárok, Szántó Károly, Gräff István tanítók, Illin Dezső, Fehér István gyógyszerészek, Törő Sándor pü. titkár, dr. Rapp András ügyvéd, Arnold Sándor, Tomcsányi Aladár, Klemm Gyula, Alföldy László vm. tisztviselők, Marschán Illés, Gruda Pál üzletvezetők, Tantner Ottó szállító, Eremin György rendőrkapitány, Schwerer József könyvelő, Vujevich Alajos tkp. tisztviselő. A társas lakoma izletes ételieit és a zamatos borokért a dícsért „Ratár” vendéglősenek jó hírnevét csak öregbítették.

Izgalmas jelenet. Az államvasutak indóházánál, jobban mondva ennek egyik hivatalos helyiségében folyó hó 24-én, vasárnap délután izgalmas és botrányos jelenet folyt le. A jelenet hőse egy államvasuti ellenőr, áldozata egy államvasuti hivatalnoknő, a botrányhős leánya volt. A dolog úgy történt, hogy amikor a délutáni vonatokra a közönség a pénztárhoz igyekezett jegyét megváltani, a pénztár tisztviselője — egy fiatal nő — sorba adta ki a jegyeket, mire egyszerre, mint a fergeg, berontott a pénztárszobába E. Török Szilárd vasuti ellenőr Szegedről, ráveti magát a szolgálatát teljesítő pénztárosnőre és a legdurvább módon ültelgelni kezdte. A meglepett hölgy az ijedeimétől és a durva bántalmaktól elaléltan rogyott össze. A botrányos és izgalmas jelenetet a közönség végignézte. Az ott szolgálatot teljesítő ügyeletes rendőr végre lefogta a duhaj embert és letartóztatta, de midőn igazolta magát, elbocsátotta. Érdekes, hogy az igazolás során kiderült, hogy Török Szilárd a pénztárosnő apja. A brutális apa ellen még aznap megtette a bántalmazott leány anyja kíséretében a büntető feljelentést.

Schumann-előadás. A Szabad Lyceum utolsó előadását ez évadban Schumann születésének századik évfordulója alkalmából a nagy dalköltő emlékének szenteli. Az előadásnak művészi színvonalát biztosítja városunk jeles hegedűművésze, Csavojác János urnak és zongoraművész hugának, Csavojác Paula urhölgynek szíves közreműködése. Csavojác János ur Schumann A-moll szonátáját (op. 105.), Csavojác Paula kisasszony pedig Arabeszk (C-dur op. 18.) című szerzeményét fogja előadni. Azonkívül a dalok közül vagy tíz kerül bemutatásra, sőt — mint halljuk — egy kvartett és egy kardal is. A nagyon érdekes előadásra, mely május 8-án lesz, eleve felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

Mozi Zomborban. Május 1-én nyílik meg a varmegyeház mögötti téren az „Uj világ” bioskop. Szép, tartalmas műsort és urániai előadásokat fog rendezni. Felhívjuk a közönség figyelmét.

Verekedés a koresmában. Csipak Sándor, aki gyilkosság miatt már el volt ítélve, pénteken éjjel az egyik szabadkai koresmában összeveszett több mulató legénnyel. Szódásüveget bajított a legények felé és egyiküket, Racsmány Sándort olyan szerencsétlenül találta, hogy Racsmány a fején életveszélyes sérüléseket szenvedett. A megsebesült legényt a mentők a kórházba szállították, támadóját pedig letartóztatta a rendőrség.

Hangverseny. A zombori állami főgimnázium ifjúsága saját alapjai javára 1910. május hó 1-én a városi színházban műkedvelői előadással egybekötött jótékony célú hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Donizetti: Egyveleg Lammemoori Luciából. Előadja az ifj. zenekar. 2. Kreutzer: Vándor vasárnapja. Vegyeskar. 3. Pablo de Sarasate (op. 20): Magyar dallamok (Zigeunerweisen). Előadja hegedűn Danninger Kornél VIII. o. t., zongorán kiséri Decleva Pál VIII. o. t. 4. Magyar népdalegyveleg. Előadja az ifj. zenekar. 5. Major Gyula: Falu végén kurta korecsma. Vegyeskar. II. A király házasodik. Vigjáték 3 felvonásban, írta Tóth Kálmán. Személyek: Róbert Károly özvegye, anyakirályné — Matzitz Margit k. a., Fia I. Lajos, Magyarország királya — Radicevics Sándor VIII. o. t., Fiori velencei hercegnő, Delfino doge rokona — Pálffy Erzsike k. a., Magnificus Dominus Balbo udv. tanácsos — Gáspár Ede VIII. o. t., Doctissimus Guido — Stein István VIII. o. t., Kont Miklós a Velence elleni hadak fővezére — Szmolenszky László VII. o. t., István boszniai bán — Binder Péter VIII. o. t., Erzsébet banilla, leánya — Vojnits Ilonka k. a., Kiskopjai Nagykopjai Kopjai Imre — Steiner Zsiga VIII. o. t., A római császár és cseh király követe — Szlavikovics Márton VI. o. t., Udvarmester — Sokesics György VII. o. t. — Jegyek Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók. Helyárak: Proscenium páholy 10 K, a többi páholy 8 K. Földszinti ülőhely 2 K. Karzati jegy 60 fillér. A t. páholybérlek elővételi jogukat április hó 28. déli 12 óráig érvényesíthetik. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdete d. u. 6 órakor.

Választás. Pacsér községben a mult napokban Császár Péter főszolgabíró elnöklése alatt ejtették meg az óvónó választását. Megválasztott Gléh Vilma.

Árvizkatasztrófa Szerbiában. Szerbia belsejében borzalmas árvizkatasztrófa pusztit. A Drina és mellékfolyói két méternyire megáradtak és óriási területeket, kisebb városokat, falvakat öntöttek el. Legtöbbest szenvedett Kragujevac, Szerbia egykori fővárosa. Kragujevacban százharmincöt ház, templom, gyár, hivatali épület, fogház és kórház áll víz alatt. Egész utcáorok elpusztultak. A fegyvergyárat, a löpőgyárat és az arsenált nagy erőfeszítéssel megmentették. Kragujevac környékén husz falu teljesen víz alá került. Óriási kárt tett az árvíz a marhaállományban; egész ökörcsordák a vízbe fulltak. A kár csak magában Kragujevacban több mint két millió dinár. Egész Nyugat-Szerbiában nagy a pusztulás. Az országszerte megindult segélyakciót a kormány teljes erejével támogatja. Két miniszter az árvíz által sújtott területekre utazott. A katasztrófának eddig kétszázötven halottja van. A hullámok eddig száz holttestet vetettek partra. Több falu egyszerűen eltűnt a föld színéről. A vasutakat egyáltalán nem lehet használni. Minden vonat elakadt. A páris-konstantinápolyi expressz Latowonál kénytelen voltak megállítani és visszavezetni Belgrádba. A kár eddigi hozzávetőleges becslések szerint tíz millió dinár. Az országutakon nincs forgalom. Szerbia képe a rettenetes pusztulás képét mutatja.

Bicikli tolvaj. Folyó hó 25-én d. u. a Késmárky-féle szőlőben dolgozott Goeser Antal kertész. Biciklijét a szőlőben jöhíszeműleg egy fának támasztotta. Egyszerre, amint haza akart menni, azt veszi észre, hogy biciklijé helyén egy kis nádipálca van. A rendőrségre sietett, mely nyomozza a tolvajt.

Vigan a másvilágra. Mudri János 18 éves géplakatos segéd folyó hó 22-én este egy pacséri vendéglőben zeneszó mellett mulatott. Reggel felé a zene és a bortól bucsut véve kiment a pacséri határba és az országuton egy forgó pisztolylyal fejelette magát. A szerencsétlen fiatal embert a reggeli órákban az arra menő munkások vették észre, de már akkor nem volt élet benne. Tettenék oka ismeretlen.

Van-e fagykár? Ezzel az aggodalmas kérdéssel foglalkozott a gazdaközönség eddigé, mivelhogy a mult hetekben okvetlenkedő éjjeli fagyok ugyancsak kétségessé tették az idej baracktermést. Most aztán mindnyájunk örömeire kiderül, hogy a négy-öt napi fagy vajmi csekély kárt okozott; a barck a legszebb reményekre jogosít és igen szépen fejlődik. Ami lehullott, az az ígérkező nagy termésnek csak javára szolgál. Általában igen szép termés várható mindenféle gyümölcsből. A fák már élvirágoztak. Az ágak olyanok voltak, mintha mindegyik fa egy-egy menyasszonyi csokor lett volna. Dus, fehér, bájos és illatos. Most csak szelid idő kellene, hogy a termést ne háborgassa se fagy, se jég, se vihar. A buza is csodálatot keltő. Különösen az őszi vetés. A tavaszi kissé nehezen halad, ám azért még utol érheti amazt.

Félláru menetjegy. A m. kir. kereskedelmi miniszterium kiadóhivatalában expedialásra készen áll a felekezeti tanítóknak a félláru vasuti menetjegy váltására jogosító igazolvány. A kedvezményt tehát a felekezetek tanítói is megkapták és az igazolványok — értesülésünk szerint május hó 1-től fognak kiadatni.

Öngyilkos zászlós. Klazna Jaroszlav az újvidéki 6-ik cs. és kir. gyalogezred zászlósa folyó hó 19-én revolverrel agyonlőtte magát.

A repülőverseny. A Budapesten júniusban megtartandó repülőverseny olyan nagyszabású lesz, hogy felül fog mulni minden eddigi külföldi versenyt. A színhely a Ferenc József laktanya mögött levő lovassági gyakorlóter, amelyen ötven-hatvan bódében fognak állani a levegő gépei és öt-hatszáz mechanikus dolgozik majd bennük. A verseny tizenegy napon át fog tartani, de nem föltétlenül egymásután következő napokon, mert az egyes felrepülések az időjárástól függnek.

Művészet — Irodalom rovatunkban ismertetett könyvek, folyóiratok Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók.

Az állami szubvenciók. Az új iparvállalatoknak adott állami szubvenciók mértékéül eddig a befektetett állítóke szolgált. E rendszernek az volt az előnye, hogy a vállalkozóknak rendkívüli módon megkönnyítette az alapítást s így előre kiszámíthatóan emelte versenyképességét. Szóval mindenki biztosan tudta, hogy mily idegen segítő tökére támaszkodhat. Azonban volt árnyoldala is az ily módon adott szubvencióknak. Nevezetesen több ízben megtörtént, hogy az állami támogatást igénybe vették a vállalkozók, építettek is gyárat, de bizony a termelés, különösen pedig ennek értékesítése nem állott arányban a kapott segéllyel. Értesülésünk szerint Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter epen az utóbbi esetek mellőzése céljából azt tervezi, hogy változtat a mostani rendszeren, s jövőben — főleg tipikus esetekben — nem állítóke, hanem a termelt árucikkek tényleges értékesítési összegét veszi alapul a szubvenció mértékének kiszabásánál.

Aki augusztus óta alszik. Gasteinben egy osztrák leány augusztus óta fekszik letargikus álomban. A beteg leány az orvosokra azt a benyomást teszi, hogy mindennél tud, ami közelében történik. Hozzá tartozói úgy táplálják, hogy naponként fel-feszítik a száját és erős huslevest töltenek belé. Az orvosok tehetetlenül állanak a leány mellett és még a betegség okát sem tudják megállapítani.

Művészet — Irodalom.

E héten jelent meg és már kapható Schön Adolf könyvkereskedésében Zomborban a Képzőművészeti Könyvtár két legújabb kötete: Felvinci Takács Zoltán: Dürer. Malonyai: Sinyci Merse Pál. Most jelent meg az annak idején Gaál Gyula felléptével nagy feltűnést keltő Henri Bataille színműve „A botrány” Molnár Ferenc kitűnő fordításában a fővárosi színházak műsorában. Ára 60 fillér. A klasszikus regénytár ismét 3 kö-

tettel gazdagodott. Kötetenként 4 koronáért kapható: Turgenev: Őstalaj. Goncsarov: Oblamov. Lermontov: Korunk hőse. Balzac: Betti néni. A Conan Doyle könyvekből kettő jelent meg ismét. Ára 80 fillér. A kötetek címe: Az elhagyott vitorlás. A megrontó szemek. Az utirajz irodalom ismét két jeles utelirajssal szaporodott. Dalmácia. Irta: dr. Havass R. Szemlér: A Balaton és vidéke. Ára az előbbinek 1-20 K az utóbbinak 1-50 K. A politikai irodalmat gróf Tisza István gazdagította a „Nemzeti politika” címen kiadott 4 új beszéddel, Ára 1 K.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősök és jó barátok, kik felejthetetlen drága anyám végtisztelességén megjelentek és ezáltal mély fájdalommat enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetemet.

Kalcsán János,
tanító.

„Kühne” Mezőgazdasági Gépgyár r.-t. Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t.

Bács-Bodrog és Tolnamegyei képviselőisége és bizományi raktára

SZEDENIK ÉS SEBŐK, SZABADKA VI. kör, 18. sz. sz.

T. c.

Tisztelettel hozzuk a nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására, hogy Szabadkán VI. kör 18. számú házban (Deák-utca, Teréz-utca sarok) gazdasági gépraktárt létesítettünk.

Állandóan raktáron tartjuk „Kühne” r.-t. mosoni és Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t. budapesti gyártmányait minden néven nevezendő gépekből, melyek régi jó hirne minden gazda előtt ismeretes. Midőn ezen körülményről a nagyérdemű közönséget értesíteni bátrak vagyunk, arra kérjük, hogy beállandó szükségletét nálunk fedezni sziveskedjék.

Gépraktárunk megtekintése minden vásárlási kötelezettség nélkül a t. gazdaközönség rendelkezésére áll, hol készséggel szolgálunk szakszerű felvilágosítás és utmutatással a modern gazdálkodás alapján, a különféle talajviszonyoknak megfelelő gépek előnyeiről s célszerűségeiről.

Midőn még előzékeny, gyors, pontos kiszolgálásunkról biztosítjuk a nagyérdemű gazdaközönséget, kérjük szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel

„Kühne” Mezőgazdasági Gépgyár r.-t.

és az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t.

képviselőisége és bizományi raktára
Szabadkán.

8-1

*) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szaktörzsek által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi járátás. Ára tucatlonként 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában és a jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. — Az elárnsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57.

A hódási
GŐZFÜRDŐ

részére kerestetik egy

FODRÁSZ,

ki egyttal ügyes

:: tyúkszemvágó ::
és nejjével együtt a fürdőben a
kiszolgálást végzi.

Ajánlatokat kérünk

ERTL és SCHWERER

Hódási címen.

2-2

Eladó birtok.

Baranya megyében, **Velény** község határában **52 kataszteri hold birtokomat** szabad kézből eladom, két különálló melléképületekkel bíró beltelekkel együtt.

Levélbeli, ugyszintén személyes megkeresések eszközölhetők

NAGY ANTALNÁL

Velény,

8-3

U. p. Szabad-Szent Király (Baranya megye).

756. sz. kig. 1910.

Versenytagyalási hirdetmény.

Szilberek község előljárosága két iskolai tanterem építési munkáinak biztosítására **folyó évi május hó 12-ik napjának d. e. 9 órájára** nyilvános írásbeli versenytagyalást hirdet.

Zárt írásbeli ajánlatok „Ajánlat Szilberek község két iskolai tanterem építési munkálataira” felirattal, szabályszerűen kiállítva a versenytagyalás napját megelőző nap délután 4 óráig a községi előljároságnál benyújtandók.

1. Ajánlatot csakis kellő szakképzettséggel, illetve hatósági engedéllyel bíró vállalkozók nyújthatnak be, képesítéssel nem bíró pályázók ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni s képesítését igazolni taroznak.

2. A két iskolai tanterem felépítésére a költségvetés szerint 13540 korona 02 fillér van előirányozva, az építés a munkaátadás napjától számított 4 hó alatt befejezendő.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m.:

1. föld-, kőmives- és tetőfedő;
2. ács- és vas-;
3. bádogos-;
4. asztalos-, lakatos-, üveges-, mázoló- és kárpitos munkálatokra — külön-külön is lehet ajánlatokat tenni.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre az előirányzati összeg 5%-át bántpénz fejében készpénzben vagy az előljároság által elfogadhatónak nyilvánított értékpapírokban a községi pénztárnál előzetesen letenni.

A munka odaitélése felett a képviselőtestületi közgyűlés határoz az ajánlott árakra való tekintet nélkül.

A 83000/1907. B. M. szám alatt kiadott közszállítási szabályrendelet intézkedései kötelezők és betartandók.

Szilberek, 1910. évi április hó 18-án.

2-1

Községi előljároság.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GŐZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyúkszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és allandóan friss viz.

52-37

659 szám. 1910.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kemsieri járásbíróság 1909 évi Cb. III. 255 számú végzése következtében dr. Bruck Ármu zombori ügyvéd által képviselt Leopold Ferber kemsieri cég javára 626 kor. 20 fillér s járulékai erejéig 1909. évi augusztus hó 25 én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cipők és varrógépek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909. évi V. 1514/9. sz. végzése folytán 87 kor. 47 fil hátr tökekövetelés erejéig Zomborban Kossuth Lajos utca 4 sz leendő eszközlésére 1910. évi május hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1910. évi április hó 20 án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

690/végreh. 1910. szám.

Arverési. hirdetmény.

Alulirtott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908 évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1908. évi 4462. számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd által képviselt Bács megyei Agrár takarékpénztár javára 910 korona és járulékai erejéig 1908. évi január hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján felül-foglalt és 948 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1910 évi V. 40/4. számú végzése folytán 390 korona hátralékos tökekövetelés, ennek az esedékességtől járó 6% kamatai és eddig összeesen 12 kor. 90 fillérben bírőilag már megállapított költségek erejéig Zomborban szerbtemplom-utca 16. leendő eszközlésére 1910. évi május hó 6-ik napjának délelőtti 9^{1/2} órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1910. évi április hó 20 án.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

Írórasu fiatalember délutáni irodai foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

3-3

31. sz. kig. 1910.

Versenytagyalási hirdetmény.

Körtés község előljárosága a Bács-Bodrog vármegyei törvényhatósági bizottságnak folyó évi 429. jkvi szám alatt kelt vég-határozatával engedélyezett új község-háza építési munkálatainak biztosítása iránt nyilvános írásbeli árendeményes versenytagyalást hirdet.

Az építkezés összes költsége 19683 kor. 44 fillérben van előirányozva. A munkálat egyttesen egy vállalkozónak fog kiadatni.

Csak százalékos árendeménnyben tett, a 83000/III.—1907. B. M. sz. szabályrendeletben kiadott minta szerint kiállított, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta utján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

„A községi Előljároságnak Körtés. Ajánlat a 31/kig. 1910. számú versenytagyalási hirdetésben kiirt körtési új község-háza építési munkálataira.”

Az ajánlatok a községi előljároságnál **1910. évi május hó 8-ik napjának déli 12 órájáig** adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 19683 kor. 44 fillér előirányzati összeg 5%-át bántpénz fejében a versenytagyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapírokban a községi házipénztárba letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet. A bántpénzt az ajánlat-hoz csatolni nem szabad, hanem a bántpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a postai feladóvevény) csatolandó az ajánlat-hoz.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, akik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A pályázók tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A 83000/1907. sz. B. M. közszállítási szabályrendelet 16. §-ának 11. pontjában foglaltak szigorú betartása megköveteltetik.

A versenytagyalás Körtésen a község-ház tanácsstermében 1910. évi május hó 9-ik napján d. e. 10 órakor fog megtartatni; a versenytagyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A munkálat az átadás után azonnal megkezdendő és 6 hat hónap alatt teljesen befejezendő.

Vállalkozónak a vállalati összeg a községi előljároság által meghatározandó időpontokban legalább négy egyenlő részletben fog kifizettetni, míg bántpénze az egy évi jótállás letelte után megejtendő utófelülvizsgálat után lesz kiutalványozva.

A munkálatra vonatkozó tervek, rajzok, minták, költségvetés, műszaki leírás és az árlejtési és vállalati általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati minta a körtési jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A községi előljároság fentartja ama jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Körtés, 1910. április hó 18-án.

Zsoldos Nándor, Feurer József,

h. jegyző. 2-2 bír.

Tejcsarnok.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Falcione Lajos ur tehenészetéből naponta házhoz szállíthatok friss teljes jó **tejet**, továbbá friss **teavaj, tejszin, tejföl, turó, iró** és jégbe-hűtött **aludtej** naponta kapható

özy. Vörös Istvánné

üzletében 3-3

ZOMBOR, POSTA-UTCA.

568. szám. 1910

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróság 1909. évi Sp. I. 792. számú végzése következtében dr. Bruck Armin zombori ügyvéd által képviselt Neu és t. nagykanizsai cég javára 356 korona 55 fillér s járulékai erejéig 1909. évi november hó 23 án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: cipők nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1909 évi V. 1893/5. sz. végzése folytán 314 kor. 32 fl. tőkekövetelés, ennek 1909 évi július hó 20 ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 107 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Kossuth Lajos utca 4. szám leendő eszközésére 1910. évi május hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1910. évi április hó 11 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

A P O L L O

asbestpadlókészítő vállalat

STERN és EISLER
SZABADKA.

Telefon 358. Telefon 372.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy asbestpadló-készítő vállalatunkat üzembe helyeztük. Elvállalunk padlók elkészítését, falburkolatokat, burkolásokat minden színben, csinos, izléses kivitelben, jutányos árak mellett. 38-20-1

Árjajánlat ingyen. — Két évi jókarbantartást garanzálunk.

Zombori képviselő:

GOLDFAHN BÉLA
festő, Rókus-utca 31.

Slavóniában vasutállomás közelében. járási székhely mellett **eladó 1317 kat. hold birtok.** Szántó 936, legelő 47, szőlő 4, erdő 302 kat. hold stb. Épületekkel bőven felszerelve. Az egész birtok ujabbi időben erdőtartolás utáni **uj irtás.** Egy része még irtás alatt. Szelid dombos felszíni fekvéssel, gazdag humozus feltalaj, vízáteresztő altalajjal, kitünő termőerőben, száraz és nedves esztendőben egyaránt biztos termést szolgáltat. A birtok ára vetések, épületek és felszereléssel együtt **május hó 1-ig** való átvétel mellett **800,000 korona.** A vételárnak $\frac{1}{3}$ része készpénzben fizetendő le, $\frac{2}{3}$ részére törlesztéses kölcsön engedélyeztetik. Érdeklődők forduljanak „Slavónia“ jelige alatt **Blockner I.** hirdetőirodájába Budapest IV., Sütő-utca 6. sz. a.

39-1

Boreladás.

Kitünő 4 éves szerémi siller, fehér muskotály és vörös burgundi bor kapható 25-40 koronáért hektónként **Harlikovits Károlynál Ilokon.**

Egy szép gyermekágy és egy fürdőkád eladó. Bővebbet a kiadóban.

A nagyközönség figyelmébe!

Van szerencsém Zombor város és környéke ... közönségét tisztelettel értesíteni, hogy ...

könyvkötészetemet - dobozkészítésre -

berendeztem. Amidőn ezt a n. é. közönség szives tudomására adom, egyben értesitem, hogy e szakmába vágó mindennemű **dobozkészítést** elvállalok.

Községek figyelmébe! Kataszteri birtokiv rendező **dobozok** állandóan raktáron.

Könyvkötő munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Tisztelettel

GROMILOVITS ANDRÁS,

50-13

könyvkötő.

ZOMBOR, Zrinyi-utca 1. szám.

Egy jó házból való fiu tanoncúl felvétetik.